

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... 18 Leu.
Fél évre ... 9 Leu.
Egy negyed évre 4 Leu.
Egy hóra ... 1 Leu.

Hirdetmények
kiszabás szerinti.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG.

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 99.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulvárdul Begele Ferdinánd I. (Jócecei főh.) 22
TELEFON-SZÁM 101.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Csütörtök, július 28.

A Maros halottal.

Naponta szürke rendőri hírek jelennek meg, mögöttük azonban komoly, súlyos tragédiák vonaglanak. Rendőrségi jelentésekre gondolunk, amelyek néhány, sablonos sorban a Marosba fulladt fürdőzők neveit hozzák nyilvánosságra. Nevekről, pirosító, elindult életük yselőiről panaszkodnak az igénytelen kicsi hírek, hogy kiket: milyen tizenéves, réveteg, diákgyermekeket és micsoda kinyillott, forró asszonyéleteket fojtott halálra újabban és újabban a nyílt Maros gyilkos vize? Nem szabad tovább szó nélkül tünni, hogy drága, fiatal életek sodrodjanak el tőlünk, szomorú pillanatok alatt, hiszen a fürdés a megengedett helyen éppen úgy meghozza a tikkadt július kinzó szédületére a hullámos, gyönyörűt adó enyhülést. Az életen keresztül amugy is mindenben és mindenből a halál szunnyadó lehellete sötétlik át, legyen legalább az élet szomorúságain könnyedén tovaszökkenő Élvezet az, ami egyedül csak az életé, ami teljesen és kizárólag a miénk, ami mellett a veszélynek és a rossznak még a lehetősége sem huzódhatik meg.

A nyílt Marosban fürdőzők katasztrófája annál is súlyosabb és megbocsájtathatlanabb, mert mint tragédia, a többi tragédiák között nem szükségszerű, mert elmaradhatna.

Változtatni kell ezen: a hatóságát ennek, hogy erélyes kézzel szűn tessenek meg azt az állapotot, hogy a Maros mentén végig naponta százával fürödjenek a szabadban. Alapjában a legtávolabbról sincs oka senkinek, hogy a nyílt Marosban fürödjenek, hiszen a költséges Neptun és a katonastrandfürdőn kívül rendelkezésre állnak a szegénysorsuaknak, mindenkinek a város által nagy befektetésekkel épített és áldozatok árán fenntartott ingyenfürdők is. Ha pedig a két ingyenfürdő nem elegendő, állítson fel a város újabb fürdőket a szegényebb néposztály részére, mert az emberi élet nagyon drága, megfizethetetlenül drága. Szigorú rendeletet, szigorúbb végrehajtást és ellenőrzést követelünk. De ezzel sietni kell. Mert a Maros nem vár, az slet, sebesen folyik és mindennap egy feleslegesen és ártatlanul odadobott életet vihet el magával. (s. l.)

Százeezer halott.

KOPENHÁGA. Ideérkezett jelentések szerint az oroszországi kolerajárványnak százeezer halottja van.

MOSZKVA. Oroszország lakosságához intézett több felhívás megállapítja, hogy az éhínséges terület 150 ezer werst területű. A vasutak nem elegendők, hogy a szükséges élelmiszerkészleteket az éhezõ területekre szállítsák. Azért a lakosoknak még sem kell ölbetett kezekkel néznie az eseményeket, hanem minden erejét össze kell szednie, hogy megakadályozza a veszedelmet, mert egész Oroszország jövője forog kockán. A Volga-terület és a Kaukázustól északra levő területek a földmivelő nép menekülése következtében annyira elnéptelenedtek, hogy ezek a területek teljesen a pusztulásnak vannak kitéve. Ennek annál is inkább végzetes következménye lehet, mert az orosz ipar legnagyobb része e területek nyers terméneire van utalva.

Az oroszországi kolerajárvány. — Felhívás a polgársághoz.

MOSZKVA. A Kommunista-párt egy felhívásban felszólítja a lakosokat, hogy a szovjet-kormány minden rendelkezésének a legpontosabban tegyen eleget, mert ellenkező esetben még Oroszország 1922. évi termése sem menti meg az országot az éhínségtől. Az ország készletei nem elegendők arra, hogy az éhezõ területeket táplálják, a külföldről való behozatal pedig nagyon csekély.

A rábeszélés minden eszközzel vissza kell tartani a parasztokat a kivándorlástól, annál is inkább, mert a közlekedési eszközök és utak igen rossz állapotban vannak és a vándorlás közben az emberek és állatok elpusztulnak. A felhívás az intelligenciához és a józan polgársághoz fordul. Végül felszólítja a munkásokat, értesék meg a parasztokkal, hogy megmentésüket kizárólag a szovjeturalomtól várhatják.

Károly exkirályt kitessekkelik Svájcban

(Spanyolországban telepedik le. — Ninos pénz.)

ZÜRICH. Károly exkirályt a svájci szövetségtanács felszólította, hogy hagyja el Svájcot. A felszólítást az exkirály ismert magyarországi utjával hozzák kapcsolatba. Habsburg Károly maga is távozni készül Svájcban és Spanyolországban telepednek le, de terve megvalósításának pénzügyi akadályai vannak. Valószínűnek tartják, hogy a Baleari-szigetek egyike jöhet számításba, amelyen egy Habsburg-birtok van, ahol Lajos Salvator főherceg sokáig élt.

ZÜRICH. Hivatalosan jelentik, hogy Károly exkirály távozni készül Svájcban, de tervének pénzügyi nehézségei vannak. Ezekkel volt összefüggésben Mária Cristina spanyol anyakirálynőnek Károly exkirálynál tett legutóbbi látogatása. Amennyiben Károly Spanyolországba menne, a Baleari szigeteken telepednek le, ahol a Habsburg-háznak ősi birtoka van.

Posztógyár Aradon. A város is részt vesz az alapításban.

Az Aradi Közlöny írta meg először, hogy Angel István polgármester Zsolnára utazott, hogy megtekintse a zsolnai világhírű posztógyárat s tárgyalásokat folytatson a gyár igazgatóságával az Aradon felállítandó posztógyár ügyében. Dr. Angel polgármester ma táviratot küldött a polgármesteri hivatalhoz, amelyben arról értesíti, hogy a tárgyalások kedvező mederben folynak és néhány napon belül befejezést nyernek. Valószínű, hogy Angel polgármester két-három nap múlva Aradra érkezik.

A posztógyár létesítéséről a következőket tudta meg az Aradi Közlöny munkatársa:

A posztógyár létesítésére egy konzorcium alakul, amelyben egy részről Arad városa, másrészt román érdekeltségek és csehszlo-

vákiai érdekeltségek vesznek részt. Arad város a posztógyár létesítéséhez a volt honvédhuszár lakotanyát adja. A romániai érdekeltség, amelyben aradi kereskedők is szerepelnek, tőkével járul a posztógyár megalapításához, a csehszlovákiai érdekeltség, amelyben a zsolnai posztógyár is képviselve van, tőkével és gépekkel járul hozzá az aradi posztógyár felállításához. Az aradi posztógyárat a világhírű zsolnai posztógyár mintájára rendezik be és a legmodernebb gépekkel szerelik fel. Ez a nagyfontosságú terv már rövid időn belül megvalósul, úgy, hogy az őz folyamán valószínűleg hozzáfognak a honvédhuszáraktanyában felállítandó posztógyár berendezéséhez és a szükséges helyiségek felépítéséhez. A posztógyár Románia egyik

legmodernebb gyártelepe lesz és nemcsak Romániát látja el olcsó textiláruval, hanem külföldre is exportálhat posztóárakat.

Ninos protekelő.

(A budapesti román követség figyelmeztetése.)

BUDAPEST. Az itt székelő román követség figyelmezteti a román állampolgárokat, amennyiben Magyarországon keresztül utaznak, vagy Magyarországon tartózkodnak, a láttamozásokra előirt szabályokhoz szigorúan alkalmazkodjanak, mert a magyar hatóságok igen szigorúan járnak el azokkal szemben, akik a láttamozásokra vonatkozó rendelkezéseket figyelmen kívül hagyják. Egyben arra kéri a követség a román állam polgárokat, hogy láttamozás céljából senkit se küldjenek a követségre ajánló levelekkel, mert ezzel csak a követség munkáját akadályozzák. A követség a jövőben az ilyen ajánlatokat egyáltalán nem veszi figyelembe.

Ujból felállítják a postakarékpénztárt

A magyar imperiumnak egyik legjobban bevált intézménye volt a postakarékpénztár. A nagyközönség az impérium átvétele után erősen érezte hiányát a postakarékpénztárnak. Sínyletten azonban ezt az egész gazdasági életet. A clujai (kolozsvári) kereskedelmi és iparkamara ezért az összes erdélyi és bánáti társ kamarák nevében néhány hónappal ezelőtt felterjesztést intézett a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumhoz, amelyben az intézmény jelentőségére rámutatva az intézménynek létesítését javasolta. A kamara felterjesztésére most érkezett meg a miniszterium válasza. A miniszterium közli, hogy a kérdés megoldása a közlekedésügyi miniszterium hatáskörébe tartozik, ahová a felterjesztést át is tette. Értesülésünk szerint a közlekedésügyi miniszterium már is bizottságot küldött ki abból a célból, hogy a postakarékpénztár ügyét tanulmányozza és annak felállítására vonatkozólag véleményyt adjon, illetve megfelelő javaslatot dolgozzon ki. A miniszteri leirat érthető megelégedést keltett a kamaránál és bizonyára ugyanilyen fogadtatásra talál a nagyközönség körében is, amely talán végre-valahára megint hozzájut megszokott intézményéhez.

Ujra rendezik

hivatalos ünnepek kérdését.

Több erdélyi kereskedelmi és ipari testület felírt a kormányhoz a kötelező ünnepek ellen. Főlemittették, hogy Erdély nem görögkeleti vallású kereskedőt és iparosait sok veszteség éri az ünnepek megtartása miatt annál is inkább, mert saját ünnepeiket is meg akarják tartani. A kormány — mint Bucarestből táviratozzák — a panaszkat jogosnak találta. A miniszterelnök utasította a vallásügyi miniszteriumot, hogy ennek megfelelően készítsen új tervezetet a kötelező ünnepekről.

Általános mozgósítás Spanyolországban.

(Öngyilkos tábornok. — A marokkói zavargások.)

PÁRIS. A spanyol kormány elhatározta, hogy a Marokkóban levő spanyol csapatokat jelentékenyen megerősíti. Spanyolországban az a hír terjedt el, hogy *általános mozgósítás lesz* és minden fegyverfogható embert behívnak katonának.

MADRID. A hadügyminiszteriumban Marokkóból komoly jelentések érkeztek. Ámbár a hivatalos körökben a legnagyobb tartózkodást tanusítják, a *Le Journal* tudósítója mégis megtudott néhány részletet. Egy dróttalan távirat azt jelentette, hogy több arab törzs rettenetes támadást intézett Melilánál az előretolt spanyol állások ellen. A küzdelem állítólag rendkívül heves volt. A kormány azonnal jelentékeny erősítéseket küldött Contába. Madridban több száz halottról és sebesültről beszélnek. Azt is állítják, hogy a spanyol csapatok parancsnoka, *Silvestre Fernandó* tábornok megsebesült. A minisztertanács rendkívüli ülésre ült össze. Késő éjszaka azt jelentették, hogy *Silvestre* tábornok a súlyos vereség következtében öngyilkosságot követett el. *Alfonz* király San Sebastianból visszatért Madridba. Egyidejűleg a San Sebastian kikötőjében levő spanyol hadihajók felszedték horgonyaikat és ismeretlen rendeltetési helyre indultak.

A magyarországi újságírók

(Persián Ádám és társai ellen.)

BUDAPEST. A magyarországi újságírók egyesületének választmányára elhatározta, hogy *Szász Zoltán* és *Persián Ádám* ügyét átteszi az egyesület fegyelmi tanácsához. A választmány kimondotta, hogy bár tagjai politikai meggyőződését és újságírói szabadságát nem kívánja érinteni, de mégis összeférhetetlennek tartja az egyesület tagjaira, hogy azok a külföldön megjelenő olyan lapokkal, amelyek Magyarországot rágalmazták, bárminemű összeköttetés is fenntartsanak.

Életbelépett trianoni béke.

(Nyugatmagyarországi

rényvidék.)

PÁRIS. Az antant hatalmak és Magyarország ma kicserélték a trianoni békeszerződés ratifikációs okmányait. E diplomáciai aktus után a békeszerződés azonnal életbe lép.

BÉCS. A Korrespondenz Bureau jelenti: Londoni szikratávirat szerint intézkedés történt, hogy a trianoni békeszerződés értelmében Nyugatmagyarország átadását Ausztria részére és a pécsi szényvidék visszaadását Magyarország számára végrehajtsák. Nyugatmagyarország átadása néhány hetet vesz igénybe. A nagyköveti konferencia augusztus 27-ét állapította meg végso határidőként, ameddig az átadást be kell fejezni. Az antant hatalmak különítmenyeit, amelyek az átadást ellenőrizni fogják, megerősítették. Bécsben elterjedt hírek szerint Nyugatmagyarország átadását augusztus 10-én meg kell kezdeni.

PÁRIS. A trianoni békeszerződés ratifikációs okmányainak kicserélése a szokott szertartások között ment végbe. Millerand elnöknek, az aktus kezdetén mon-

tesére Praznovszky magyar követ a következőket mondta:

— Elnök Ur! Igen meghatótak azok a jóindulatu szavak, amelyek szíves volt hozzám intézni. Tény, hogy a béke helyreállt és a békeszerződés életbe lépett, de a béke még nem hozta meg azt a nyugalmat és örömet, amit a több éves háboru borzalmai után jelentenie kellett volna. A legkeményebb békét, amelyet a világtörténelem ismer, ránk róttak, de a magyar kir. kormány kész arra, hogy lojálisan végrehajtsa a szerződést. Ehhez azonban szükséges az, hogy Magyarország szomszédai ugyanattól a békülékeny szellemtől legyenek áthatva, mint a magyar kir. kormány. Magyarország számít mind azokra, akik ezt az okmányt aláírták, úgy a nagyhatalmakra, mint a kis országokra, hogy a békeszerződésnek a nemzeti kisebbségekre vonatkozó pontjait a béke szellemében és nem a holt betű alapján fogják végrehajtani. Legszentebb kötelességemnek tartom, erre még egyszer felhívni a figyelmet.

Irodalom és művészet.

* *Heti műsor. Csütörtökön:* A budapesti kabaré-társulat vendéglátéka. Pénteken: Timár Liza, Várnay Jenő búcsuja. Szombaton: Tatárjárás. Várnay Jenő búcsuja. Vasárnap d. u.: Nagy parkünnepély. Este a szinkörben: Kis lord. Vágó Béla vendéglátéka. Hétfőn: Rang és mód. Vágó Béla vendéglátéka.

* *Győző Alfréd* búcsuja. Tulajdonképpen tegnap zajlott le Molnár Ferenc pompás bohózatában, a Doktor ur-ban. Győző egyik legjobb szerepét, Puzsért, a javithatatlan betörőt játszotta, aki végül is saját védőügyvédje lakásába tör be. Régen sokat és szívből kacagunk Győző elsőrendű alakításán, amelyet tegnap este sokkal kidolgozottabbnak láttunk. Attól a perctől kezdve, hogy Győző megjelent a színpadon, harsogó kacagás kísérte minden jelenetét. A felvopások után számtalanszor szólította a függöny elé a lelkes tapsvihár, amelyet a szépszámu közönség cibucszolt kedvencéül. Az előadás érdekessége volt, hogy ezuttal először lépett színpadra ifj. Szendrey Mihály, aki igen értelmesen, természetesen beszélt s megnyerte a közönség tetszését. Az egyébként vontaolt előadásból precíz játékkal, ötletességükkel kiemelkedtek a kiváló L. Kiss Mariska, a nagyszerű Várnay Jenő és a kedves humoru Benkóné. (Ky.)

* Az aradi színtársulat parkünnepélye 1921. július 31-én az Ernáescu (Baross) parkban. Szulamith nagy operett előadásához, amely a parkban épített színpadon lesz elsőrangú szereposztással, jegyeket a városi színház-pénztárában lehet előre váltani 8—4—2 leles áron. Az „Egynapos hirdetési vállalat” nagy meglepetést fog kelteni az aradi kereskedők között. A parkünnepély jegyei szintén előre válthatók a színház-pénztárában. Belépő-díj felnőtteknek 5 és gyermekeknek 3 lei.

* A budapesti kabaré-társulat szerda esti bemutatkozása a legtejjesebb sikerrel járt. A társulat csütörtökön teljesen új műsort mutat be.

* Várnay Jenő péntek esti búcsufellegye iránt nagy érdeklődés mutatkozik, amit fokoz még Szendrey Mihály vendég szereplése is. Szendrey az orvos

szerepét játssza a Timár Liza című színműben.

* Vágó Béla, a budapesti Magyar színház illusztris művésze vasárnap este lép fel a Kis lord című énekes vígjátékban, míg hétfőn este a Rang és mód című színműben egyik legjobb szerepét játssza. Mindkét darab már hosszabb idő óta nem került színre Aradon.

Mindenemű porcellán, ezüstöt, szőnyegot és lakásberendezést vesz és elad. Salon Artistique Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 20. sz.

MOZI. * *Kacagiató vígjáték az Uránia-ban.* Egy kitűnő humoru vígjáték aratott az Uránia műsorán óriási sikert. A négy felvonásos kép címe: Feleségem házassága. Mulatságosabbnál mulatságosabb jelenetek követik egymást. A darab meséje olasz légkörben játszódik le és ez a körülmény sajátos humorral díszíti a darabot. A szellemesség és a gyorspergésű helyzetkomikumok változásai állandó magas derűtségben tartják a közönséget, amely kitűnő szórakozást talált a képen. Az átlag és megszokott tárgyu vígjátékokat már tárgyánál fogva is messze felülmúlja az a költői felvételekben és komoly művészi értékekben is bővelkedő darab. A főszerepben Thea kiváló olasz művésznő, a közönség körülrajongott kedvence, alakításában oly művészetet nyújtott, amelyhez foghatóbbat rég nem volt alkalma élvezni a közönségnek. A nagyszerű vígjáték csütörtökön és pénteken marad az Uránia műsorán.

* *El az asszonytól*... (Romantikus dráma az Apollóban.) A cigányélet minden érdekességével s romantizmusával megrajzolt dráma aratott meleg sikert szerdán az Apollóban. El az asszonytól... címen. A vadorcigány művészelet minden szépsége és bája, de a rendestől eltérő is játszódik le előttünk, valamint a cigányszenevelődés, amely önpusztulásba kergeti a szangvinikus faj kiváló hordozóit is. Bill, aki gyönyörűen hegedül, nem veszi észre Sylvának a szenevelődés cigány táncosnőnek irányában táplált szerelmét. Bill egy alkalommal szerelmes lesz Eida von Charnyba, aki azonban tudomást sem vesz erről. Vándorlásai közben — miután Sylvától megszokott — egy gróf

örökbe fogadja és ennek halála után, mint nagyvagyonu ur keresi fel Eldát. Az azonban véglegényéhez hű marad, akkor Bill nem tudva parancsolni szenevelődésnek, betör hozzá és megöli. Menekülése közben egy kalandornő hálózába kerül, akinél felidéződnek a múlt emlékei. Ezt nem bírja elviselni és öngyilkos lesz. Így beteljesül Sylva jóslata, aki megjósolta pusztulását. A végtelen finom kiállítású kép csütörtök és pénteken megy az Apollóban.

Uj menetrend.

Augusztus 5-től kezdve új menetrendet léptet életbe a CFR. bucurestii vezérigazgatósága. A menetrendnek, amelyet egyébként már napokkal ezelőtt megkapott az aradi üzletvezetőség, érvénybelyezési időpontjáról csak ma értesült az aradi vasutigazgatóság. Az új menetrend szerint, amelyben az összes vonatok új számozással szerepelnek, az Aradot érintő vonalakon is nagy eltérés lesz a régi menetrendtől. Az új menetrend szerint a nemzetközi gyorsvonat és az Orient expressz menetrendje nem szenved változást. A menetrend Aradot érintő részei a következők:

A 187 számú személyvonat, amely reggel 8 óra 30 perckor indul Teusról (Tövisről) 16 óra 50 perckor, a 755 számú és Teusról (Tövisről) 22 óra 15 perckor induló vegyesvonat 7 óra 35 perckor érkezik Aradra. Az Aradról 18 óra 10 perckor induló 756 számú vegyesvonat 4 óra 20 perckor érkezik Teusra (Tövisre), a 188 számú személyvonat 9 óra 40 perckor indul Aradról, míg a Teusra (Tövisre) való érkezési ideje 18 óra 25 perc. A határvonat ezentúl reggel 5 órakor indul Aradról és 5 óra 37 perckor fut be Kurtics állomásra. A második határvonat délután 17 óra 40 perckor indul Aradról és 18 óra 12 perckor érkezik Kurticsra. Menetrend szerint 1 személyvonat megy a 81 számú órházig is 12 óra 42 perc indulási idővel és 13 óra 55 perci érkezéssel. Egy személyvonat 13 óra 53 perckor indul Aradról és 16 óra 40 perckor érkezik Lökősházára. Kurticsról 6 óra 35 perckor jön vissza az ellenvonat, amelynek az Aradra való érkezési ideje 7 óra 17 perc. A másik személyvonat 19 óra 33 perckor indul Kurticsról és 20 óra 15 perckor érkezik Aradra. A 81 számú órházról 17 óra 18 perckor induló személyvonat 19 óra 05 perckor, a Lökősházáról 14 óra 45 perckor induló személyvonat 17 óra 27 perckor érkezik meg Aradra. Timisoara (Temesvárra) ezentúl reggel 8 órakor indul a személyvonat, érkezési ideje 9 óra 30 perc. A másik személyvonat 19 óra 10 perckor indul Aradról és 20 óra 35 perckor érkezik Timisoara (Temesvárra.) Az ellenvonat 7 óra 45 perckor indul és 9 óra 17 perckor érkezik, a másik személyvonat 14 óra 25 perckor indul és 16 órakor érkezik Aradra. A menetrend az Arad-Soborsin között közlekedő személyvonatot megszünteti.

HIREK.

Ügyvédi hírek.

Debrecen. Dr. Faragó Jenő debreceni ügyvéd tegnap beretvával elvágta nyakát és meghalt. Az ügyvédet iszákos és életunt embernek tartották, aki végzetes tettét deliriumos állapotban követte el. Dr. Faragó a háború előtt díjnok volt a berettyoujfaluai járásbírósnál. Nyugdíjaztatása után letette az ügyvédi vizsgát és Debrecenben ügyvédi irodát nyitott. Lassanként meglehetősen klienturára tett szert, de részeges természeté miatt ügyeit elhanyagolta. Az ügyvédi kamarával és az igazságügyi hatóságokkal többször meggyűlt a baja, mert ügyvédi működése közben temérdek mulasztást követett el.

— Az alba-juliai (gyulafehérvári) koronázás. Bucuresti. Az alba-juliai (gyulafehérvári) koronázás napját véglegesen szeptember 24-én állapították meg. A koronázó templom átalakítását és a diadalkapuk felállítását már megkezdték. Az ünnepségek részletes programját később állítják össze.

— A C. F. R. vezérigazgatója Aradon. Az aradi vasutigazgatóság ma hivatalos értesítést kapott, hogy Jonescu tábornok a CFR. bucarestii vezérigazgatója a napokban hivatalos látogatásra Aradra jön. Értesülésünk szerint a vezérigazgató a hivatalok felülvizsgálata mellett az aradi Weitzer-wagongyárat is meg fogja tekinteni, ahol számos CFR. vagon és mozdony áll javítás alatt.

— Román bizottság Budapesten. Bucuresti. A román kormány elhatározta, hogy külön bizottságot alakít, amelyet Budapestre küld, hogy a magyar kormánnyal véglegesen rendezze a megszállás alatti rekvirálások ügyét.

— Bolgár követség Budapesten. Budapest. A bolgár kormány elhatározta, hogy követséggé alakítja át a budapesti főkonzulátust. Dzsokov, az új bolgár követ nem sokára megérkezik Budapestre és átadja megbízólevelét Horthy Miklós kormányzónak.

— Felosztják a német kereskedelmi flottát. Páris. A jóvátételi bizottság legközelebbi ülésén a békeszerződés értelmében felosztja a német kereskedelmi flottát.

— A radnai banksikkasztók előzetes letartóztatásában. Ma délután hirdette ki Sommer Nándor vizsgálóbíró a radnai banksikkasztás tettesei előtt a vádtanács előzetes letartóztatásáról szóló határozatát. Értesülésünk szerint Traian József és társai ügyvédjükhöz csak a mai nap folyamán felbontást nyújtottak be a vádtanács határozata ellen.

— Braun Gusztáv téglagyárának bekapcsolásának telefonszáma 165, iroda 171. sz.

— Ügyvédi hírek. A szarmaki csendőrség ma telefonon jelentette az aradi bíróságnak, hogy Savetta Rusu ottani lakos felakasztotta magát. Tetének oka ismeretlen. Az ügyesség megadta a temetési engedélyt.

Titokzatos kődobálás egy aradmegyei községben.

(Győr... "kisértet.")

Győrök község napok óta különös események galomban. Leucutia Tódor ottani lakos hónapokkal ezelőtt megnősült, majd üzletet nyitott a községben. Egyideig mi sem állt útjában a fiatal pár boldogságának, egy idő óta azonban az a hír terjedt el a faluban, hogy a kereskedő lakása előtt éjjelenként valóságos kisértetjárás van. A kisértetjárás abból áll, hogy este néként mindig egy meghatározott időben többnyire a hold feltünésekor, valaki következetesen kavicsokkal dobálja meg Leucutia Tódor üzlethelyisége mellett levő lakásának hálszobáját. A kereskedő többeknek elmondta az esetet, akik mind megígérték a köztisztviselőben álló rokonszenves fiatalembernek, hogyha még egyszer jönni találna a kisértet, titokzatos működését vasvillákkal fogják félbeszakítani. Ez egy hét

— A volt miniszterelnök nővérének cukrászdája. Bucuresti. Lukács László volt magyar miniszterelnök nővére Herkulesfürdőn cukrászdát nyitott, amelyben ő maga és leányai minden alkalommal nélkül szolgálják ki a vendégeket.

— Elsüllyedt hajó. Páris. A Fekete-tengeren elsüllyedt a Ferquet nevű francia hajó. A gőzös egy aknába ftközött és rövid idő alatt elsüllyedt. A süllyedő hajónak segítségére siettek a összes utasokat megmentették.

— AAC-ATE. Barátságos focimérkőzés f. hó 31-én vasárnap d. u. 6 órakor a Óvár-téri sporttelepen.

— Felboncolták a jószágigazgatósági tanácsos holttestét. Jelenítettük, hogy tegnap a Marosból kifogták Messer Béla turgulmuresi (Marosvásárhelyi) nyugalmazott jószágigazgatósági tanácsos holttestét. Az államrendőrség jelentette az ügyészségnek az esetet, amely elrendelte a hulla felboncolását. Dr. Bradeán Athanáz vármegyei főorvos ma délután tartotta az alsótemető halottasházában a boncolást dr. Bauer Félix ügyész és Sommer Nándor vizsgálóbíró jelenlétében.

— Atutalásokat Magyarországra és Ausztriába stb. a legelőnyösebben eszközöl Lloyd Bank Arad, Minorita templommal szemben.

— Olcsóbb lesz a vasut Magyarországon. Budapest. A magyar kereskedelmi miniszter feljogosította a magyar államvasutak igazgatóságát arra, hogy a keleti expressz magyar területen levő részén a menetdíjat a normális gyorsvonati taksa másfélszeresében állapítsa meg. Az ugynevezett D. vonatok menetdíját is leszállítják a gyorsvonati taksa két és félszereséről másfélszeresére.

— Vasárnap jelenik meg a Polgári Jótékony Nőegylet „Jubileumi lap”-ja dus tartalommal, cikkeket irtak benne: báró Bánhidny Antalné, Vajda Zsigmondné, Dr. Prohászka Lászlóné, Kara Gyözőné, Krenner Alajosné és mások a Nőegylet 30 éves fennállásáról. Ismertetve lesz benne az augusztus 7-iki nagy parkünnepély programja is.

el ezelőtt történt. A falubeliek azóta nap-nap után kivonulnak hangos csatakiáltásokkal Leucutia háza elé: rendőri szolgálat teljesítése végett. Az első naptól kezdve minden jól ment, a házörző falusiak izgatott várakozásában elcsevegtek hajnalig, másnap azonban a házaspár az érdeklődők előtt ismét csak azt a kijelentést tette, hogy éjjeltáiban ismét hallható volt ablakukon a kavicscsörrenés. Azóta minden nap kivonult az önkéntes rendőrség a kereskedő háza elé, de a titokzatos kisértet minden este, pontosan abban az időben, amikor a hold álmosan emelkedik elő a lengye felhőoszlopok közül, kavicsokkal dobja meg az ablaküvegeket. Hír szerte a házaspár a kollektív rejtély megfelfedezéséig más lakásba költözik át. A falubeliek izgalma pedig napról napra jobban fokozódik.

— Az ideiglenes szlovák kormány. Prága. A Tribuna című lap írja, hogy a Jehlicska által alakított ideiglenes szlovák nemzeti kormány még mindig fennáll Lengyelországban és a lengyel közfunkcionáriusok segítségével folytatja csehellenes működését. A Jehlicska-kormány tudósításait közlik a lengyel kormánylapok is.

— Házasság. Tausz Elza Radna és Gultmann Oszkár Arad f. hó 31-én tartják esküvőjüket Radnán. (Minden külön értesítés helyett.)

— Henny Porten második házassága. Berlin. Henny Portennek, a híres filmszínésznőnek esküvője tegnap volt dr. Kaufmann berlini orvossal. A filmszínésznőnek ez a második házassága, első férje a háborúban esett el.

— Lopások a Neptunban. Az aradi Neptun-fürdő kabinjaiban a tegnapi nap folyamán több lopás történt. Az egyik kabinból különböző ruhaneműeket, pénztárcákat loptak el. Más helyeken szerényebben viselkedett a tolvaj és csak női toalettköröket és cipőket tulajdonított el. A nyomozással megbízott Detescháncsoporbéli Vatiánu András detektív már több adatot állapított meg a tettes személyére.

— Új menetrend könyv. Augusztus első napjaiban régen várt és nélkülözött könyv jelenik meg a piacon. A CFR. igazgatóságának sikerült úgy a belföldi, mint a szomszédos államokkal való forgalmat úgy rendeznie, hogy a gyakori menetrendváltozások megszűnnek és a legközelebbi életbelépő új menetrend hosszabb ideig érvényben marad. Ez a körülmény teszi lehetővé egy Menetrend-könyv megjelenését. A menetrend a következő tartalommal jelenik meg: 1. A CFR. vonalainak részletes menetrendje tábelláris összeállításban (Román-magyar nyelven). 2. A szomszédos államok fővárosáig és nagyobb vasúti gócpontokig szóló csatlakozások. 3. Az érvényben levő személy- és podgyászdijszabás. 4. Nomenklatura (az összes állomásnevek új és régi elnevezés szerinti csoportosítása). 5. A vámvizsgálatra vonatkozó tudnivalók. 7. Bucuresti utmutató. A menetrend az olasz menetrend formájában jelenik meg díszes kivitelben és kapható lesz minden vasúti állomáson, könyvkereskedésben és nagyobb dohánytösdékben.

Ujabb adatok

Goethe halála.

WEIMAR. Sütze István író Goetheről megjelent munkájában a következő, még nem ismert érdekes dolgokat írja: Goetheről azt mondják, hogy egész a halála pillanatáig beszélt, az ujjával a levegőbe irt, s azt hitte, hogy nem fog meghalni. Fél tizenegy órakor barátja Riemer elhagyta, mert azt hitte, hogy a katasztrófa még mesze van. Reggel hét órakor Vogel már feladta a költőt, mert végtagjai hidegek lettek. Goethe ekkor még inni kért, erős kézzel megragadta a vízzel és borral telt poharat és egészen kiitta. Később így szólt:

— Hány óra van? Reggelizni szeretnék.

Megragadta a villát és többször a tányérra szurt vele. Majd így szólt szolgálójához:

— Frigyes, adj valamit innom, hiszen kevés bort öntöttél a pohárba.

Félig ki is üritette a poharat. Ezután még felkelt s először egész biztosan állt a lábán. Majd így szólt:

— Milyen nap van ma? Amikor azt mondták, hogy március 22-ike, ezt válaszolta:

— Megérkezik tehát a tavasz s akkor újra összeszedem magam.

Néhány perc múlva így szólt:

— Frigyes add ide a mappát. A szolgál egy könyvet hozott.

— A mappát kérem! S mint hogy ezt nem találták meg, a költőaggastyán megjegyezte:

— Valószínűleg szellem járt itt. Azután szinte önmagához szólt:

— Ez a fekete, ez a háttér.

Ezután a kezével irtni kezdett a levegőbe. Az ujjá egyre jobban süllyedt és végül már az ágytakaróra irt. A lélekzete egyre nehezebb lett, végre a feje hátrahajlott, a szemei megtörttek és meghalt. Mindezekből az tünik ki, jegyzi meg a könyv írója, hogy Goethe halála pillanatában nem mondotta azt a híres szállóigét: Több világosságot.

Milliók ékszerlopás.

Néhány héttel ezelőtt Igaltis Sandy budapesti mozsínésznő Milanóba utazott, hogy egy ottani filmgyárnál vendégszerepeljen. Milanóban megismerkedett egy magát Lepage márkinak nevező, a milánói előkelő körökben szerepet játszó francia ural. Két hét múlva a színésznő visszautazott Budapestre, utközben találkozott a francia ural, aki elmondotta, hogy üzleti ügyben szintén Budapestre utazik. A színésznő készletében volt egy millió korona értékű gyöngysor, amire Lepage megjegyezte, hogy a gyöngyök hamisak. Budapesten elkérte a gyöngysort a színésznőtől azal, hogy megvizsgálta a gyöngyök valódiságát. A mozsínésznő gyanútlanul átadta a gyöngysort Lepage-nak, aki azonban többé nem jelentkezett, hanem külföldre szökött. A színésznő feljelentésére a budapesti rendőrség megtudta, hogy Lepage a genfi és berlini rendőrség által már régen körözött nemzetközi szélhámos, aki rendszeren arisztokraták és színésznők társaságát keresi, akiket nagyobb összeg erejéig mekkárosít.

Wekerle nyilatkozik.

(A volt miniszterelnök semmiről sem tehet.)

BUDAPEST. *Wekerle* Sándor volt magyar miniszterelnök lakásán fogadta a Pesti Hírlap munkatársát, aki előtt kijelentette, hogy betegeskedik, teljesen kimerült és a beszéd is nehezebbre esik. Herceg *Windischgrätz* vádjaira megjegyezte, hogy neki a herceg nem adott át bizonyítékokat és ezekről sohasem tett előtte említést. Ő a veszély idején intézkedett, hogy a katonatanács tagjait letartóztassák, de ő nem tehet róla, hogy *Lukachich* altábornagyot megakadályozták a parancs végrehajtásában. A nemzeti tanács tagjait nem tartóztathatta le, s ennek okai még nem tartoznak a nyilvánosság elé. Ő maga nem állott szóba a nemzeti tanáccsal, de más illetékes felek ezt megtették.

A lágymányosi rejtély.

(Kovács Sándor fogságban marad.)

BUDAPEST. A lágymányosi gyilkosság ügyében *Koricsánszky* vizsgálóbíró az ügyészség ama indítványát, hogy a gyilkossággal gyanúsított *Kovács* Sándort helyezze szabadlábra, elutasította. Az indoklás azt mondja, hogy *Kovács* Sándor szabadonbocsátására nincs kellő indok s így továbbra is vizsgálati fogságban kell maradnia. Az, hogy *Popovics* Milán életben van, még nem elegendő ok *Kovács* Sándor szabadonbocsátására. A vizsgálóbíró nem azért rendelte el *Kovács* vizsgálati fogságát, mert *Popovics* Milánt ő ölte volna meg, hanem azért, mert alapos gyanu látszik fennforogni arra vonatkozólag, hogy annak az embernek életét oltotta ki, akinek holt testét feldarabolva megtalálták a lágymányosi tóban. A vizsgálóbíró végzésének indoklása végül azt mondja, hogy a további vizsgálat fogja kideríteni, hogy voltaképpen ki is a megölt ember?

Tűz egy Oceánjáró hajón.

LONDON. A *Mauretania* nevű Cunard gőzösön, amely utban volt Amerika felé, az első osztályú szalónokban tűz keletkezett. A tűz, amely eddig ismeretlen okból tört ki, gyorsan terjedt el, de a hajó legénységének hamarosan sikerült eloltani. Az oltási munkálatok közben a hajó annyira megtelt vízzel, hogy csaknem felborult, mert elvesztette egyensúlyát. A hajó legénysége fél napig szivattyúzta a vizet, míg végre sikerült teljesen szabaddá tenni a gőzöst a víztől, s azután a hajót rendbehozva az tovább folytathatta útját Amerika felé. Az Oceánjáró gőzösön levő utasok között a tűz eleinte nagy pánikot keltett, de amikor látták, hogy a személyzet önfeláldozó munkájával a hajót megmenti, a kedélyek megnyugodtak.

A Maros újabb áldozatai.

Vizbefutott katona. — Holttest a csolnokon. — Gritta rendőrprefektus rendelete.

Az Aradi Közlöny mai számában megírta, hogy a cementgyár és a zsilip között egy fiatal ember belefutott a Marosba. Az aradi regatta-egylet tagjai észrevették a faldokló halálküzdelmét és segítségére siettek. Amikor odaértek, a szerencsétlen ember már elmerült a vízbe. Keresni kezdték a vizbefutottat a folyó medrében, de nem találták meg. Tegnap a késő esti órákban egy csolnakázó fiatalember a lébentott Maros hidnál észrevette, hogy egy holttest uszik a vizen. A hullát a partrahozta és azonnal értesítette a rendőrséget. Mladin Jenő ügyeletes rendőrbiztos és dr. Popovici rendőrorvos jelentek meg a helyszínen és megállapították, hogy a holttest még teljesen merev és így legfeljebb 24 órája lehet a vízben. A későbbi nyomozás kiderítette, hogy a holttest azonos *Croitor* Coriolan ujonc kiképző káplárral, aki negyfelé este a zsilipnél a vizbefutott. A vizsgálat megállapította, hogy büntény nem forog fenn. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Holttest a halászosolnokon.

Ma délután 12 órakor a tótváradai csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy az éjszaka folyamán hullát vetett partra a Maros. Hajnalban, mikor a halászosok szokásos napi körutjukra indultak, észrevették, hogy nehezen megy az evezés. Mikor az ok után keztek kutatni, látták, hogy a partról egy hulla akadt rá a csolnak hátsó részére. Azonnal jelentették a csendőrségnek az esetet, amely büntényt gyanított és így

Az anyai sziv.

Megakarta mérgezni az anyját. — Visszavont feljelentés.

Érdekes szenzációja van az aradi királyi törvényszéknek. Az államrendőrség beszállította az ügyészségi fogházba *Notárius* Lajos, aki anyja ételébe mérget kevert. Az anya azonban megérezte az ételben az éterszagu mérget és azonnal elfutott vele egy gyógyszerárba, ahol megállapították, hogy az étel mérgezett. A rendőrség az asszony feljelentésére letartóztatta a gyilkos szándéku fiút. *Notárius* Lajos a vizsgálóbíró előtt mindent töredelmesen bevallott. Így az ügy teljesen tisztázódva várta a főtárgyalást, hogy *Notárius* Lajos a törvényszék előtt feleljen cselekedetéért. Ma azonban szenzációs fordulat történt az ügyben. Egy őszhaju, töpörödött anyóka jelent meg az ügyészségen és kijelentette, hogy ő az édesanyja *Notárius* Lajosnak, aki ártatlanul ül a fogházban, mert nem bűnös. Ő maga akarta magát megmérgezni és fiával soha semmi baja sem volt. Az öregasszony vallomását jegyzőkönyvbe vették és így *Notárius* Lajos minden valószínűség szerint bizonyítékok hiányában hamarosan kiszabadul a fog-

értelemben jelentette azt az ügyészségnek. A későbbi órákban azonban, mert nem sikerült telefonösszeköttetést kapnia, sürgőnyileg közölte az aradi vizsgálóbíróval, hogy a hulla szábadfürdés áldozata. A községi előjáróságok főszolgabírói körrendelet alapján nemrégiben figyelmeztették a falvak lakóit, hogy ne fűrődjenek a szabad Marosban. A felhívásnak nem sok eredménye lett, mert az idén már ez az ötödik vizbefulás, amit a marosmenti községekből jelentenek az aradi királyi ügyészségnek. A csendőrség nyomozása alapján — tekintve, hogy büntény esete nem forog fenn — dr. Bauer Félix helyettes főügyész megadta a temetési engedélyt.

Tilos a fürdés a szabadban.

Gritta Ovidiu rendőrprefektus ma a következő hirdetményt adta ki: Vonatkozással az előbbi rendeletekre, újból megtiltom a legszigorubb büntetés terhe alatt a szabad Marosban való fürdést. Mintán többször előfordul, hogy egyesek állatokat visznek le a Márosra fürdetés céljából, bepiszkolva ezzel a vizet, azok részére, akik az engedélyezett fürdőkben fürödnek, az 1885-iki törvény XXIII. cikke 25. §-a értelmében állatok fürdetésére a Calea Sagunától lejjebb folyó Marosban engedélyezem és mindazok, kik ezen rendelkezést nem fogják betartani, az 1885. törvény XXIII. cikk 1851. § szerint 1000 lei pénzbüntetésben fognak részesülni. Ellenőrzéssel közegeimet biztam meg.

házból és visszamehet édesanyjához, akit talán ezután a megpróbáltatás és önfeláldozás után jobban meg fog becsülni.

A meggyilkolt szerb exminiszter.

(Újabb részletek a merényletről.)

BELGRÁD. A *Draskovics* Milorad volt szerb belügyminiszter elleni merényletről a lapok több részlete jelentenek, amelyekből az derül ki, hogy *Aliagic*, a merénylő lesből lőtt *Draskovics*ra. Közvetlen közelben egy bokor mögött rejtőzött és akkor követte el a merényletet, amikor a volt miniszter kíséretében levő detektív *Draskovics* részére pihenő helyet készített. A merénylet után *Aliagic* menekülni akart, a detektív utána lőtt, a nyakán könnyebben megsebesítette s azután elfogta. A merénylő kijelentette, hogy ő kommunista. Julius 17-én Zágrábban egy *Celiatovic* nevű diáktól revolvért és 500 dinárt kapott és a diák a merénylet elkövetésére nézve utasításokat adott neki. Julius 18-án érkezett Delnicére. Kijelentette, hogy a terrorista kommunista szervezet határozata alapján kellett elkövetni a merényletet. Az elfogott *Celiatovic* tagadta, hogy összeköttetésben állott volna a merénylővel.

Orosz mintára.

Szovjetet akartak Jugoszláviában.

BELGRÁD. A *Jugoszlávia* című lap jelenti: A *Sándor* szerb régensherceg elleni merénylet ügyében folytatott vizsgálat megállapította, hogy Jugoszlávia munkássága körében orosz bolsevista mintára vörös gárda alakult, a jugoszláv monarchia megdöntésére. A vörös gárda élén a jugoszláv kommunista képviselők, köztük *Kovacs* és *Vio* állottak. Hírlik, hogy részük volt még a vörös gárda szervezésében *Libisch* Róbert német polgárnak, továbbá *Kalinka* István újvidéki magyar kommunistának is.

Vasuti ügyvédek

(Amit csak Aradtól vesznek el.)

Az aradi vasutigazgatóságnál hivatalos helyen arról értesítettek bennünket, hogy az aradi vasutigazgatóság jogügyi osztályának elhelyezése végett holnap egy vezérigazgatósági megbízott jön Aradra. Ezzel kapcsolatban illetékes tényezőktől a következő információkat kaptuk:

— A vezérigazgatóság nemrég tervezetet dolgoztatott ki megbízottai által, amely a jogügyi osztály átszervezése folytán vált szükségessé. Ebben a tervezetben, amely a mai vasuti helyzetnek megfelelően készült el, az aradi vasutigazgatóság nem rendelkezik több jogügyi osztállyal. Hivatalosan holnap kapjuk meg a bucarestii központi megbízott révén az idevonatkozó utasításokat. A jogügyi osztály vezetői addig tovább is végzik az osztály teendőit, de csak a likvidálási munkálatok befejezéséig. A jogügyi osztály tisztviselői ezután átmennek Timisoarara (Temesvárra), az odavaló vasutigazgatóság ugyanis hivatalosan átveszi az aradi üzletvezetőség jogi osztályát. Az aradi jogügyi osztály vezető tisztviselői a timisoarai (temesvári) üzletvezetőség jogügyi osztályánál csak mint vasuti ügyvédek szerepelnek. Ez az állás azonban értesüléseink szerint feltűnően szép fizetést biztosít a hivatalnokok részére. Az előnyös fizetésen kívül magánpraxist is folytathatnak a vasuti ügyvédek. Az azonban, mintha a vezérigazgatóságnak ez a rendelete összefüggésben lenne az aradi üzletvezetőség sorsával, nem bizonyos, amennyiben a bucarestii központ nemrég rendeletileg mondta ki, hogy a jogügyi osztály ezentul nem szükséges kelléke a vasutigazgatóságoknak, csupán az üzletvezetőségek mellé rendelt vasuti funkciót végző hivatal. Érdekes egyébként, hogy a vezérigazgatóság terve szerint az erdélyi üzletvezetőségek közül csak az aradi veszt el a jogügyi osztályt, Brasov (Brassó), Cluj (Kolozsvár) és Timisoara (Temesvár) továbbra is megtartják azokat.

„Török Irma grófnő.”

(Egy híres kalandornő regénye.)

BUCURESTI. A jasszi törvényszék Török Irma grófnőt csalásért és sikkasztásért két évre elítélte. Török Irma grófnő valódi nevén Tihanyi-Freyber Irma, az utóbbi évek legnagyobb stílű színhámosnője. Sok évvel ezelőtt mint egy grófi birtok intézőjének egyetlen leánya, tizenkétéves korában megszökött Budapestre. Itt egy ideig a legnagyobb nyomorban kószált, később kóristán lett a régi Népszínházban. Mint kóristán kezdődik tulajdonképpen széthámos karrierje, amikor mint a Pesti Hazai Takarékpénztár pénztárosának barátnője, barátja segítségével kétmillió korona értékű értékpapírt lopott el a banktól. A lopott pénz azonban nem tartott sokáig, Török Irma kezén minden eluszott, ugyancsak amikor a bank már rájött a lopásra, a pénzből nem maradt semmi, a pénztáros pedig föbelőtte magát. Annak idején megindult a vizsgálat a kóristány ellen is, azonban nem tudott a vád ellene súlyos bizonyítékokat hozni. Még a vizsgálat folyama alatt megismerkedett Török Irma a bank egyik ügyészevel, akinek barátnője lett. A viszony azonban nem tartott sokáig, mert az ügyésznek rengeteg váltóját perelték, olyan váltókat, amelyekről ő mit sem tudott eddig. Az ügyész megtagadta a váltók rendezését és bűnvádi feljelentés alapján megállapították, hogy a váltóra Török Irma grófnő hamisította rá a bankügyész nevét. Később az ügyész visszavonta a feljelentést, a barátságát azonban megszakították. Török Irma viszonyt kezdett egy magas állami hivatalnokkal, de később ezt is elhagyta és rövid úton, a hivatalnok — fiával megszökött. Török Irma röviddel azután, hogy a fiával megszökött, anyává lett. A bíróság nem tudta eldönteni, hogy tulajdonképpen ki a gyermek apja, az államhivatalnok avagy a fia. A csunya pör azzal végződött, miután rábizonyították Török Irmára, hogy egy nagyobb összeget sikkasztotta a fiu nevében, az szegyenében föbelőtte magát.

A botrány után Török Irma, Sztáray grófnő néven Bucurestbe szerződött egy orfeumhoz. A nyugtalan véru leány itt sem maradt sokáig. Összeismerkedett egy román főúrral és Párisba szökött, ahol egy fél év alatt a férfi vagyonát — mintegy másfélmillió lejt — elköltözték. Török Irma, most már Sztáray grófnő, Párisból Konstantinápolyba ment, ahol Melitta grófnő néven szerepelt egy kőtes nőrü éjjeli mulatóhelyen. Konstantinápolyi szereplése után Budapestre tért vissza. Majd Budapestről egyik barátnőjével ismét Bucurestbe utazott, itt azonban kéthónapi ott tartózkodása után a rendőség fogházába került egy nagyobb ékszerlopás miatt. A bíróság ez ügyből kifolyólag hosszabb időre ítélte el. Még a fogházban megismerkedett Melitta grófnő az ügyéssel, aki belészeret, de szerelméért állásával kell fizetnie. Ezek után Török Irma Bucurestből Lembergbe tette át székhelyét. Mint Manon grófnő itt követte el a leghírhedtebb ékszerzalásait. Lembergől hatalmas vagyonnal Bécsbe menekül s miután a városnak a legnagyobb részét elköltötte, a belváros egyik legelőkelőbb utcájában penziót nyitott. A penzió csakhamar legelőkelőbb találkahelye volt Bécsnek. Több kisebb-nagyobb család és színhámosnő után menekülnie kellett Bécsből is. Később Sopronban elfogta ismét a rendőség és csupán háromévi fogház után engedte ismét szabadon. Mint Sztáray grófnő Gödöllőn bérelt vilálat. Ide hozatta ki a legelőkelőbb budapesti ékszerészeket. Török Irma ellopta az ékszerészeket és ismét

továbbállott. Az ékszerék árából Nizzába utazott, innen ismét vissza Gödöllőre, ahol letartóztatták az ékszerlopások miatt és a márianosztrai fogházba szállították. Török Irma kikerülvén Márianosztráról, mint Gould amerikai milliárdos leánya különböző fürdőhelyeken a legkőrmönfontabb módon nyolcvanezer koronát lopott össze. Ismét fogházba került s miután kiszabadult, mint Iróné tűnt fel. Egyik regénye óriási feltűnést keltett. Később pedig Sturdza báróné néven irodalmi szalont nyitott Münchenben. Pesten kutatni kezdtek „Sturdza báróné” mulija után s miután megállapították, hogy Sturdza báróné azonos az ékszerlovaj Török Irmával, felkérte a müncheni rendőrséget, hogy adja ki a bárónőt a magyar hatóságoknak. Így került Török Irma ismét börtönbe. Megtörtén hagyta el Márianosztrát. Bucurestbe utazott. Itt élt hosszabb ideig zavartalanul, később azonban társult egy Balanescu nevű nemzetközi színhámmossal, akivel most hármashban követték el a leghallatlanabb színhámosságokat. A bucuresti rendőség több feljelentésre a múlt hónapokban letartóztatta Török Irmát és társait, a jasszi ügyészség pedig a napokban itélkezik feletük.

A megvert gyepmester halála.

(A boncolás eredménye. — Vérmergezés?)

Délután két órakor indult el a bizottság a törvényszéki épületből a temető halottasházába, hogy Borbély Gábor gyepmester hulláját feboncolja. Az öreg embert egy ur, mikor kutyáját elfogta, borzalmasan összeverte. A gyepmestert a sérüléseivel a közkórházba kellett szállítani. Néhány nap alatt Borbély Gábor belehalt sebeibe és hozzátartozói feljelentést tettek az aradi államrendőrségnél a támadó uriember ellen. Az államrendőség áttette az aktákat az ügyészségre, a mely elrendelte a boncolást. Kábító juliusi hőségben érkezett meg a bizottság a halottasházhoz. A hullaház keresztje kísértetiesen csillogott a nap sugaraiban. Kiváncsi emberek és az elhunyt Borbély Gábor hozzátartozói álldogáltak a temetőkapuban. Sommer Nándor vizsgálóbíró megmérte a nyári melegtől már oszlásnak indult holttestet és megállapította a személyazonosságát. A hatósági orvosok esküt tettek, hogy lelkiismeretesen végzik munkájukat és véleményüket pártatlanul fogják nyilvánítani. Tűrhetetlen volt a hőség a kátrány-papírral befedett hullakamrában. Az orvosok ingujjra vetkőzve dolgoztak. Pillanatok alatt össze kaszabolva darabokra feküdt Borbély Gábor hullája az asztalon. A rettenetes bűz miatt a bizottság kiment sétálni, csak az orvosok végezték fáradhatatlanul munkájukat. Minden testrészt külön-külön felmetszettek. Késő este három órai szakadatlan boncolás után dr. Bradean Athanáz vármegyei főorvos kiszólt a hullakamra ajtaján, hogy a boncolás kész. Felvették a jegyzőkönyvet. Az orvosszakértők a már teljesen oszlásnak indult hullából nem tudták megállapítani a halál tulajdonképpeni okát, csak annyit sikerült megtudni, hogy közvetlenül inficiálás okozta a gyepmester halálát. Az ügyészség e szerint megszünteti az eljárást a gyanuba fogott uriember

ellen, mert lehetséges, hogy vérmergezés okozta Borbély Gábor halálát.

Közgazdaság. A valutapiac.

Julius 27. Zürichi nyitás: Berlin 775, New-York 610, Milano 2610, Prága 765, Budapest 170, Zágráb 350, Bucuresti 790, Varsó 80, Bécs 70, osztrák lebelyegzett korona 70.

Bécsi nyitás: Márka 1175, leu 1220, lira 8975, francia frank 7050, svájci frank 15650, dollár 925, szokol 1175, angol font 3300, dinár 2100, magyar korona 260, lengyel marka 45. Kifizetések. Zágráb 350, Berlin 1175, Prága 1170, Budapest 258, Milano 4000, Svájc 15700, Varsó 46, Amsterdam 30000, Newyork 930, London 3350, Páris 7100. Bucuresti 1230. Értékpapírok: Osztrák Hitel 1640, Magyar Hitel 4270, Rimamurányi 5510, Magyar Államvasut 5685, Déli Vasut 2660, Salgótarjáni 9680.

Budapesti nyitás: Dollár 356, marka 462, osztrák korona 35, leu 453—452, szokol 449—452, lengyel marka 1675.

Zürichi zárlat. Berlin 775, Holland 189, Newyork 610, London 2801, Páris 4710, Milano 2670, Prága 765, Budapest 1675. Zágráb 350, Bucuresti 700, Varsó 80, Bécs 68. Osztrák bélyegzett 70.

Budapesti zárlat: Napoleon d'Or 1130, dollár 360, francia frank 2920, marka 4535, lira 1530, osztrák korona 39, rubel 42, leu 462, szokol 462, svájci frank 6025, korona dinár 802, lengyel marka 16.

A magyarországi termés.

Budapest. A terménytőzsdén a hangulat bizakodó. Az egyetlen aggasztó tünet csak az, hogy a lisztet igen nehezen lehet elhelyezni. Az új búzát 1100—1195 korona között kötötték le. A 80 kilós minőségen felül megfelelően magasabb árat adtak. Az új rozs jóideig el volt hanyagolva, az utóbbi napokban azonban a kereslet megélelnékölt. A rozs jegyzése 865 és 890 korona között mozog. A többi termény kurzusa a következő: Új árpa 350—1050, sörárpa 1150—1250, jegyzett tengeri 1080—1125, új zab 1150—1175, repce 1400—1650, köles 800—850, bab 1050, napratorgó 850, bivarhere 2200—2850.

— Megszűnt kiviteli illetékek.

Bucuresti. A legfőbb vámtanács a mézszó, homok, gyapjuszövetek, gyapot, harisnya, konyak, rum, szesz, likörök, kristályszóda, faáru, kénsv és kénpor kiviteli illetékét megszüntette. Legközelebb a repce, sör és tojás kiviteli illetéke kerül tárgyalásra.

— Fizetésképtelen magyar cégek.

Budapest. A következő cégek ellen rendelték el újabban a csődöt: Fischer Ferenc vas és fémáru cég Budapest, Spitzer L. Adám fakereskedő Budapest, Szóke és Beck export-import cég Budapest Lustig Dániel fakereskedő Kondó, Mayer Mór főzelék, gyümölcs és fa nagykereskedő Miskolc.

— Cégbejegyzések. Az aradi királyi törvényszékhez ma a következő cégbejegyzés iránti kérések érkeztek. A budapesti Duna Államias Biztosító t. aradi

vezérigénynöksége, Bartók Jenő borbizományi üzlet világosi székhellyel, Transylvánia petrozsényi cég aradi fiókja.

Első kényszeregyezés (A törvényszék új becslést rendelt el.)

Évek óta ma tartotta az aradi királyi törvényszék az első kényszeregyezési tárgyalást. Beregszászy Lajos szűcsmester kényszeregyezési kérelmét tárgyalta a bíróság. Beregszászy 30 percentes egyezési alapot ajánlott fel hitelezőinek. A hitelezők többsége elfogadta Beregszászy Lajos ajánlatát. Egy hitelező azonban kifogást emelt és kérte a törvényszéket, hogy becsültesse fel a különkielégítési alapul szolgáló értékeket, mert szerinte az első felbecsülésnél tulságosan alacsonyan állapították meg ezek értékét. A bíróság elrendelte az újabecsélést.

Bukott miniszterek szövetsége.

(Hegedüs Loránt sürgeti az indemnítást.)

BUDAPEST. A magyar nemzetgyűlés tegnapi ülésén felszólt Hegedüs Loránt pénzügyminiszter. Beszédének az a célja, mondotta, hogy elősegítse azt, hogy minél hamarabb végezzenek az indemnítással. Szükség van erre, nehogy az ország exlexbe kerüljön, mert ezt az államháztartás nem bírná ki. Sürgős szükség van a felhalmozásra, főként azért, hogy a tisztviselőknek pénzt adhassanak. Ezután az egyes felszólalóknak válaszolt és kijelentette, hogyha tervbe vett javaslatai nem teljesülnek, akkor beáll a bukott miniszterek szövetségébe.

Felsőszilezia — semleges állam.

(Újabb sztrájk és támadás.)

PÁRIS. Lord Curson tegnap tanácskozott Saint Aulaire francia nagykövettel és kijelentette előtte, hogy kormánya belegyez az abba, hogy a legfelsőbb tanácsot augusztus nyolcadikára összehívják s hogy a felsősziléziai kérdést előzőleg szakértő bizottság elé terjesszék.

PÁRIS. A legfelsőbb tanács augusztus 4-én Párisban összeül. Az is hírlik, hogy az ülés esetleg Boulogneban lesz. A konferencián felvetődik majd az a terv is, hogy Felsősziléziát önálló semleges állammá alakítsák.

BOROSZLÓ. A ribniki kerületben a lengyelek újabb sztrájkproklamációt bocsájtottak ki, a mely szerint kedden megszüntették a munkát. Ezzel egyidejűleg újabb lengyel támadásokat várnak, amelyeknek előfutárai a kisebb helyi támadásokban már jeleztettek. A boroszlóratibori vasuti vonalat a felkelők tüzeltek. Boroszlóból felfegyverzett vonatot küldtek ki ellenük. A harcban több ember megsebesült. A lengyel felkelők Rosenberg városát megtámadták.

Szombaton megnyílik a fényesen átalakított Központi kávéház kerthelyisége (bejárati) Salacz u.)

Bécs a siberiek áldozata.

(A lelkesen spekuláló következményei).

BÉCS, Német-Ausztria pénzügyi életének egy vezető egyénisége közli a következőket: A lengyel márka zuhanásával nyilvánosságra kerül az a lelkesmeretnélküli rablóhadjárata, melyet a banküzletek, börzspekulánsok, valuta-siberiek és valutaspekulánsok konzorciuma a bécsi lakosság rovására indított. Bécs a maga nagy mértékű korrupciójával egész az állami vezetéssel megbízott legmagasabb hivatalokig a rendtelenség és hanyagság színhelye az összeomlás óta és azóta központjává vált Kelet-Európa összes valutaspekulánsainak, siberieknek és minden egyéb spekulációnak. Az osztrák korona állása a köztársasági állapotokkal együttesen a legjobb talajt nyújtja a paraziták szaporodására. Körülbelül négy hónappal ezelőtt indult meg a lengyel márka zsákmányolására a hadjárata. Egy ilyen spekuláns konzorcium 12 milliárd lengyel márkát csempészett Ausztriába. A lengyel márkát annakidején 150 koronával vásárolták, tehát 18 milliárd osztrák koronát fizettek a fenti összegért. A pénzbehozók a beváltást a legnagyobb ravaszsággal hajtották végre. Egész sorozata az „animáló” hivataloknak vett ebben részt. Sok bécsi és vidéki bank vette magát a nagyszerű üzletre. A kis gyűlölköző ezrelék animálták a lengyel márka vételére és heteken keresztül a lengyel márka volt az osztrák korona részére a legjobb és legbiztosabb fedezet. Az ügyvédek és azok ügyvédek százával dolgoztak ezen a munkán. És az animáló hivatalok tucatsszám csalták a vevőket. Egyes bankoknál egész két milliárdig rugó összegek lettek lengyel márkára átváltva. Természetesen mindig 150-el. Ma a lengyel márka 0,34 koronán áll, azaz harmincnégy filléért lehet egy lengyel márkát vásárolni. Az a kár, amelyet az osztrák lakosság eszélai szenved, 14 milliárdra rug.

A lengyel márka zuhanásának fő oka a kontremán, amely a népszavazás időpontjában a német birodalmi kormány által Felsősziléziában be lett vezetve. A szavazás befejeztével Berlinből a támogatás is csökkent, sőt a németek által történt némi fedezetek bevásárlások által egy kis javulás is észlelhetővé vált. Ez a javulás azonban nem sokáig tartott. Két nappal ezelőtt 34-re szállt a lengyel márka és szó van arról, hogy a devizaközpont a lengyel márkát a kurzusból teljesen kihagyja, illetve törli. Magában lengyelországban a legnagyobb bizalmatlansággal viseltetnek a lengyel márkával szemben. A lakosság csakis a régi az Osztrák-Magyar-Bank által kiadott bankjegyeket fogadja el. Ha a lengyel márkát a devizapiacról törlik, vagy 18 milliárd osztrák korona végleg elveszett, hogy ez mit jelent, kiténik abból, hogy míg van Bécsnek olyan csak némi vagyonnal is rendelkező lakosa, akinek lengyel márkája ne volna. Reich-nak, a dollárkirálynak összeomlása és a Neumann-féle bankház bukása oly helyzetet teremtet, amely a legnagyobb börzianer részére is veszedelemmé válhatik. Ha tehát hamarosan valami deus ex machina nem jelenik meg a színen, úgy az inzulenciáknak egész sorozata fog eljárnai.

A szerkesztő:

KAROLY JÓZSEF
felel.

NYILTÉR.

Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

HIRDETMÉNY.

A Banca Comerciala Romana, melynek főüzlete Bucarestben Smardan-u. 3. sz. alatt van, a tévedések elkerülése végett közzírre teszi, hogy Oradea-Mare (Nagyváradon) nincs sem ligynöksége, sem fiókja és semmi közösségben nem áll az oradea-marei (nagyváradi) Banca Comerciala Romana pénzügyintézetel, a melynek korábbi cége: Societatea Comerciala pe actiun Oradea-Mare volt, amely még a Banca Comerciala Romana sürgőnyimét is „Comro” elcsajátította. 2928

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

BANKTISZTVEISELŐT keresünk, mérlegképesek, lehetőleg német román nyelvtudással. Ajánlatokat Kelet hírlapirodában. 10959

MINDENES FŐZÓNÓ kétfagu családhoz felvétetik. Str. Consistoriului (Batthyány utca) 28. I. 3. 2925

NÉMET KISASSZONY nagyobb gyermekek mellé azonnal felvétetik. Cim: Weinbergemél, Strada Crisan (Karolina-utca) 5. sz. 11010

Lakás.

ELEGÁNSAN butorozott szobát keresek külön bejáratú belvárosban. Ajánlatokat a „Kelet” hírlapirodába kérek. 10941

EGY butorozott szoba, konyahasználatú fiatal pár részére kerestetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2929

BUTOROZOTT szoba belvárosban kerestetik. Cim: „Kelet” hírlapirodába kérek. 10942

Vétel és eladás.

CEMENTCSERÉPQÉPEK öntött vaslemezekkel, modellekkel sürgősen eladó. Hoffmann cementraktár Ujarad. 2930

TEKERCS CSOMAGOLÓPAPIR, vékony, kapható Knieszer könyvkereskedésében Dobó-u. 10671

SZEP NAQY konsul-tükör eladó Str. Russu Sirianu (Aulich Lajos-u) 15. 300

VEHET, eladhat cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket, szobrokat, szőnyegeket, porcellánokat, antik butorokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 79. Ortutay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

EBÉDLŐ BRENDEZÉSEK tölgyfából modern stílusban készítve rendkívül jutányos árban kaphatók a Patronázs Egyesület asztalos műhelyében Aranykéz-utca 12. (Városi szegényház). 2907

HASZNÁLT ÓLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadóban.

Ellátás.

IZLETES HAZIKOSZT házon kívül is jutányos árért kapható a román templom mellett levő csinosan berendezett bodegában. 11010

Ingatlan.

AZONNAL ELFOGLALHATÓ LAKÁSAL modern magánház eladó. Strada St. Gheorghé (Dezső-utca) 2e. 2928

HAT SZOBÁS átadható lakással földszintes ház a belváros forgalmas utcájában eladó. Bővebb felvilágosításokat dr. Velosov Géza ügyvéd Sárossy-u. 7. ad. 2906

ELADÓ Pécskaj-uton sertészizsálda mellett 20 hold föld konyhakertészetnek berendezve. Bővebb felvilágosítást sziveségből Czernozky alpözlet, Str. Marasesti (Kossuth-u.) 2924

Különféle.

EZERJÓFÚ gyomorelixir, páratlan hatású szer gyomor és bél bántalmak, étvágytalanság, hányinger, felhívótság, emésztési zavaroknál. Dr. Földes György-szertár Aradon. 10831

APRÓHIRDETESEKET az Aradi Közlöny részére felvesz Wallinger István hirdetésfelvételi irodája Str. S. Brancovici (Lázár Vilmos-utca), „Kelet” hírlap-elárúsító és hirdetés felvevő iroda Str. Alexandri (Salacz-utca) 1. Klein I. hirdetői és hírlap irodája Strada Romanului (Zrínyi-utca) Haász ügynöksége, Strada Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. és Mandl, Boulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 15. szám alatti papírüzlet.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.

Az Orth. Iar. Hitközség Elöljárósága pályázatot hirdet a Str. Cercetasilor, Szent Pál-utca 8. szám alatt épülő templom asztalos és lakatos munkálataira.

Tervek és költségvetések, valamint szóbeli felvilágosítások az építkezés eszinyhelyén Dömötör László mérnök urnál kaphatók.

Ajánlatok I. hó 31. d. e. 12 óráig a hitközség jegyzői irodájában Str. Alexandru Gavra (Csernovics Péter-utca) 7. szám adandók ba. 10497

Mindenféle
orth. kóser

felvagottak és szalámi

nagyan és klesinyben gyári árban kapható

NEULÄNDER I.

vendéglőjében Str. Matei Corvia (Munyadi-utca) I. szám. 2926

Primaria orasului cu drept de municipalitate Arad.

3043-1921, pm. sz.

HIRDETMÉNY.

A közoktatásügyi államtitkárság 16075-1921. számú rendelete szerint az óvodák nyári hónapokban is a gyermekek rendelkezésére nyitva tartandók.

Ezzel a város közönségét azzal értesitem, hogy az óvodák megnyitása augusztus hó 1-én fog eszközözletni.

Arad, 1921. évi július hó 23-án.

Dr. Robu,
polgármester.

A legszebb és legolcsóbb
nyomtatványokat

AZ

ARADI KÖZLÖNY

könyvnyomdája készíti.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Ahírtott bírósági végrehajtó ezennel közzírre teszem, hogy néhai Jung, Sándorné hagyatékát képező arany és ezüst tárgyak, ékszerek I. évi augusztus hó 3-án d. n. 3 órakor dr. Mülek Lajos lakásán Str. Alexandri (Salacz-u.) 2. önkéntes bíról árverésen el fognak adatni. Arad, 1921. július 22.

Csupulliga György,
bir. végrehajtó.

2927

Csunya nők szépek,
szép nők szebbek
lesznek a HAJÓS-féle
DORÉ-CRÉME

használati után. 10175

Hajfestő „Melogen”

elismert legjobb gyártmánya fekete és barna színekben. Ára 35 K. Fenti szerek kaphatók

Hajós gyógytárban

Aradon, Bulev. Regina Maria 22.

Könyvkereskedők és felekezeti iskolák figyeimébe!
Megjelent Erdély egyedüli

III. oszt. olvasókönyve.

A Felekezetközi Tanács megbízásából szerkesztették Péter Károly, Tóth Irma és dr. Mezey Mihály. Megrendelhető a kiadónál, az Erzsébet Könyvnyomda R.-T.-nál Dioszszentmartonban. Ára 13 Lei. Nagyban 10 Lei. 2061

Arad város I. kerületi elöljáróságától,
14454-1921.

HIRDETMÉNY

1. A M. de R. 1921. VII/1-kén kiadott 14454-1921. rendelete értelmében a volt Osztrák-Magyar hadseregbeli tartalékos tisztok a Román hadseregbe való felvételük iránt való kérvényeik benyújtásának határideje f. évi október hó 1-ig meghosszabbított.

2. A M. de Of. Nat. I. O. V. 3231-1921. sz. rendelete értelmében értesítetnek mindazon rokkantak, kik nyugdíj-ügyük elintézésé végett a VII. Hadisej Parancsnokságához a Cercul de Recrutare (Hadkiegészítő parancsnokság) igazolványa nélkül mennek el, utazásuk fedezésére sem utazási költséget sem segélyt nem kapnak, hanem saját maguk kell fedezék.

Arad, 1921. július hó 26-án.

Pociolanu, s. F.

I. kerületi elöljáró.

Gummitömlőt

Spiráltömlőt

Gummilemezt

Gummiarut

2151

műszaki pólokra

PIRELLI-féle

milánói gyártmányt szállít legolcsóbban azonnal raktárról:

Sz. G. E. Géposztálya

Sibiu (Nagyszében) 35-u. 22.

A milánói PIRELLI gummigyárak egyedárusító helye.